

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36013761	IES A Xunqueira I	Pontevedra	2025/2026

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Bacharelato	Relixión católica	2º Bac.	1	29

Tipo de oferta
Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	6
3.1. Relación de unidades didácticas	8
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	9
4.1. Concrecións metodolóxicas	20
4.2. Materiais e recursos didácticos	21
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	22
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	22
6. Medidas de atención á diversidade	24
7.1. Concreción dos elementos transversais	25
7.2. Actividades complementarias	25
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	26
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	28
9. Outros apartados	28

1. Introducción

* PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Relixión católica 2º BACHARELATO

Curso:2025/2026
IES A Xunqueira I

CÓDIGO DO CENTRO: 36013761
ENDEREZO: Rúa Alexandre Bóveda
CP: 36005
CIDADE: Pontevedra
PROVINCIA: Pontevedra
FAX: 886159732
CORREO ELECTRÓNICO: ies.xunqueira.1@edu.xunta.es.
PÁXINA WEB: www.iesxunqueira1.com
Tfno 886159721

Esta programación didáctica foi elaborada tendo en conta : a lexislación vixente LOMLOE para cursos de SECUNDARIA e BACHARELATO, as características do Centro e do noso alumnado co que imos compartir coñecementos e experiencias ó longo de todo este curso, así como a materia a impartir.

1.1. CONTEXTUALIZACIÓN E CARACTERÍSTICAS DO NOSO CENTRO.

A)-datos de identificación do centro:

1)Nome: A denominación oficial do centro e Instituto de Ensino Secundario "A Xunqueira I".

2)-Titularidade: É un centro de titularidade pública dependente da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia.

3)-Data de creación: Foi creado no curso 1978-9 como terceiro centro de bacharelato da cidade de Pontevedra.

4)-Ubicación e características derivadas: O I.E.S. "A Xunqueira I" atópase situado na rúa Alexandre Bóveda nº 1, de Pontevedra. Encóntrase nunha zona estudiantil, a carón doutros centros de primaria e secundaria, facultades do Campus de Pontevedra, CEFORE e Escola Oficial de Idiomas.

Polas súas características xeográficas e sociais, pode incluírse na categoría de "centros de carácter periférico mixto", é dicir, está situado nun ensanche escolar da cidade próximo ao mundo rural circundante. Na súa orixe, estaba destinado a dar abeiro ao excedente de poboación escolar de bacharelato dos últimos anos setenta e,

coa súa creación, rompeuse a dicotomía tradicional representada polos institutos masculino e feminino da cidade.

Co paso do tempo, adquiriu un carácter "rururbano" polas características do seu alumnado, procedente nun sesenta por cento das parroquias rurais do municipio e das áreas rurais da periferia; nun trinta por cento, da área suburbana de nova construción, formada sobre todo por e para a poboación emigrante retornada nos anos oitenta; e, nun dez por cento, das áreas residenciais da cidade, que posúen un nivel socioeconómico distinto ao das áreas anteriores.

A creación de centros de ensino secundario na parroquia de Monteporreiro ou no concello veciño de Poio, así como o I.E.S. Torrente Ballester, contribuíu en gran medida á redución e modificación das características do alumnado.

5)-Niveis educativos:

a)- 1º e 2º ciclos da ESO.

b)- 1º e 2º cursos de Bacharelato, nas modalidades de: Ciencias da Natureza e Tecnoloxía, Humanidades e Ciencias Sociais, e Artes Plásticas, deseño e imaxe.

c)- 1º e 2º curso do Ciclo Medio de Laboratorio.

6)-Infraestructura:

O centro está dividido en dous edificios antigos que albergan, respectivamente, o pavillón deportivo e as restantes dependencias (aulas, biblioteca, cafetería, conserxería, secretaría e dirección, sá de usos múltiples, sá de profesorado sá de atención a páis e nais, aula de informática, aula de música).

O seu estado é mellorable tanto nos seus accesos ateigados de escaleiras con tan só unha rampa, como no seu

interior, dada a súa antigüidade.foi melloradotras obras de acondicionamento,incluíndo a instalación dun ascensor, que facilita o desprazamento dos membros da comunidade educativa,principalmente o das persoas con mobilidade reducida,facilitando a inclusión.

As aulas son moi xustas en número e espazo.

Nas últimas obras creouse un novo espazo como "Aula de Polos Creativos",e noutra fase ampliouse o espazo dun aula e remodelouse a zona de Orientación e Aula de apoio, así como o aumento da zona de xogo e deporte cimentada.

Hai dous patios de recreo .Un exterior ao redor do centro cun xardín ben coidado e mantido polos integrantes da asociación Xoan XXIII con alguna discapacidade. O outro é un pequeno patio interior semicuberto, que se atega nos días de choiva.

A zona pola que se accede á biblioteca e aulas de tecnoloxía utilízase como espazo de exposición ao que denominamos "O Parnasillo".

Recentemente mellorouse a biblioteca , que agora consta de dous espazos, un interior e outro exterior , donde o alumnado pode reunirse,ler,falar ou compartir xogos de mesa cando fai mellor tempo.

7)-Entorno socioeconómico do centro: estrato social, clase,pais e nais organizados na Anpa

O Instituto "A Xunqueira I" da cidade de Pontevedra presenta as seguintes características socioeconómicas e culturais:

a) O centro responde a un entorno socioeconómico e cultural medio (fundamentalmente medio-baixo), no que predominan as familias con estudos primarios e pertencentes a un medio rural próximo ao Instituto (a maioría do alumnado utiliza transporte para asistir ás clases.)

b) Atendendo ás profesións dos pais e das nais, predominan os/as dedicados/as a profesións do ámbito manual-asalariado; abonda menos o funcionariado e só unha pequena cantidade de profesionais liberais. É de subliña-la elevada porcentaxe de nais que son amas de casa.

c) Polo que atinxe ao alumnado, moitos reciben das familias o apoio e os medios que poden aportar para a súa formación e estudos, que a maioría do noso alumnado pensa continuar na universidade.

d) Aínda que o alumnado vive maioritariamente no medio rural, a lingua máis empregada é o castelán; o uso do galego, non obstante aumenta no ambiente familiar.

e) As familias non están na súa totalidade asociados a Anpa do Centro

8)-Alumnado e as súas familias:

:-Nº de alumnado : 680

-Procedencia do alumnado, dos centros adscritos(CEIP Xunqueira I, Campolameiro, Campañó e Lérez),extranxeiros recen chegados e asentados na cidade de Pontevedra e maioritariamente na súa periferia.

-O alumnado provén maioritariamente de familias de clase obreira por conta allea e traballadora autónoma.Outras cos seus membros en paro superviven con pequenos subsídios e a axuda de organizacións activas na cidade de Pontevedra , como son Cáritas,Cruz Vermella, Comedor Social dos Páis Franciscanos do Mosteiro de San Francisco, outras chegadas de países principalmente de Centroamérica ou norte de Africa con dificultade nalguns casos para adaptarse aos costumes e sobre todo ao idioma. Neste intre temos alumnado de :Venezuela, Colombia,Brasil, Cuba, Marrocos,Rusia.... E en menor parte hai familias de clase media.

O centro é unha mixtura de clases e de estruturas familiares diferentes, moitas delas desestructuradas e con problemas relevantes adicionais, que repercuten no día a día de parte do noso alumnado.

B-Sinais de identidade

O centro, dado o seu carácter público, réxese polo principio de neutralidade ideolóxica, de maneira que renuncia a todo tipo de adoutrinamento, sectarismo e proselitismo, declarandose esencialmente respectuoso coas ideas que sexan compatibles coa Declaración Universal dos Dereitos Humanos.

O Instituto intenta formar para a paz e rexeita a violencia, polo tanto é unha esixencia inexcusable o respecto pola dignidade e a integridade persoal dos membros da comunidade escolar.

O seu alumnado formase para a xustiza, a liberdade, a responsabilidade , para unha boa convivencia ,para a paz, a non violencia,a resolución pacífica dos conflitos mediante a mediación, para a igualdade, a solidariedade e o espírito cooperativo.

O centro, valorando o enriquecemento que supón a complementariedade, aposta pola coeducación ou educación na igualdade dos sexos.

A igualdade de oportunidades será promovida mediante a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, capacidade económica, nivel social, conviccións políticas, morais ou relixiosas, así como por discapacidades físicas,

sensoriais e psíquicas, ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.

1)-Linguas do centro

Respectando a lexislación e normativa vixentes, recoñécese o dereito de cada membro da comunidade escolar a utilizar calquera das linguas oficiais, pero, para contribuír á normalización lingüística do galego, empregarase esta lingua no plano administrativo e procurarase que sexa esta cada vez máis a lingua ambiental e didáctica no ámbito escolar. En todo caso, deberá garantirse, ao remata-la escolaridade, un correcto dominio oral e escrito de ámbalas dúas linguas.

2-Metodoloxía para o aprendizaxe

- a) O labor educativo basearase no respecto mutuo, o diálogo e a reflexión.
- b) O profesorado, como guía do proceso de ensinanza-aprendizaxe, impulsará este proceso cara a unha aprendizaxe activa, que desenvolva as iniciativas e a creatividade do alumnado
- c) O proceso de ensinanza-aprendizaxe procurará a adquisición de técnicas de traballo ou hábitos científicos, intelectuais e de saúde que fomenten no alumnado o interese por continuala súa formación e integración na sociedade como cidadáns e cidadás libres e responsables.
- d)-Fomentarse o coñecemento do país, da súa realidade e dos seus problemas, así como o respecto ao medio ambiente natural. O centro estará aberto á comunidade que o rodea fomentando a relación co seu peculiar entorno á vez cidadán e rural.
- e) O ensino adaptarase aos distintos ritmos e capacidades de aprendizaxe, de acordo co desexo da educación para a diversidade.
- f) Na procura dun proxecto educativo común, fomentaranse a cooperación e a complementariedade do profesorado, pero admitiranse as diferencias de estilos docentes, que, ademais de enriquecedoras, son un exemplo de espírito democrático para o alumnado.
- g) Estímase que a orde é indispensable para a vida escolar e procurarase a comprensión e aceptación deste principio por parte de todos e todas, xa que non é un mero capricho nin froito dunha imposición

3)-Xestión do centro

- a) A xestión do instituto debe ser participativa e democrática.
- b) O centro é gobernado polo equipo directivo e o Consello Escolar.
- c) Como o equipo directivo ten que representar á comunidade escolar, a súa elección debe ser expresión de liberdade democrática e froito do diálogo e o consenso.
- d) Impulsaranse os procesos de participación, información, consulta e decisión que impliquen e responsabilicen a asociacións de pais e nais, profesorado, alumnado e o persoal non docente, de xeito que sexan óptimas as relacións entre os colectivos que constitúen a comunidade escolar. Desta maneira espérase acadar-la participación de todos e todas na consecución dos obxectivos comúns e a súa identificación co proxecto educativo.
- e)Será un obxectivo permanente dar solidez ás relacións do centro tanto coas administracións educativa e local como coas entidades ou asociacións do entorno.

4)-Lexislación:

Ó ser un centro de titularidade pública, toda a súa actividade estará rexida pola lexislación vixente na Comunidade Autónoma de Galicia.

1.2-Introducción e contextualización da materia a impartir por este departamento:

Todos nacemos e nos desenvolvemos no seo dunha familia e sociedade concretas que teñen a súa tradición cultural que é coma o caldo de cultivo no que cada un de nós imos medrando.

Nós pertencemos a unha cultura occidental de profunda raíz galega cristiá.

Está claro que a cultura occidental en xeral, e a galega en particular, está sostida e conformada fondamente por crenzas, costumes, ritos, festas, valores e modos de vida empapados do cristianismo.

Polo mesmo, para ben ou mal, non é posible ter un coñecemento serio do que é a persoa, a sociedade e a cultura occidental se deixamos de lado a relixión, no noso caso o cristianismo, como parte integrante de ese ser, sociedade e cultura. Pasar por alto este feito e quedar privado das claves necesarias para poder ler e interpretar a cultura occidental en xeral, e a galega en particular.

A escola, se non quere renunciar a súa condición de ser un lugar para a formación integral da persoa, terá, polo tanto, que ofrecer a posibilidade de coñecer os elementos que conforman a súa cultura.

Ninguén nos seus cabais pon en dúbida que son os pais e nais os primeiros e principais educadores dos seus fillos e fillas e que os poderes públicos teñen coma unha das súas misións a de axudarlles nese cometido.

O ensino relixioso é unha disciplina específica e rigorosamente escolar, ordinaria para aqueles que a soliciten, equiparable o resto das disciplinas no seu rigor científico, presentación de obxectivos e contidos e na súa significación educativa.

A formación relixiosa e moral católica en Baharelato pretende afondar nos contidos que o alumnado estudou e asimilou na etapa anterior, cun sentido máis crítico agora nesta etapa e desenvolvendo con maior protagonismo a súa capacidade de creación, innovación e enriquecemento nos seus valores básicos, sustentados nos principios, criterios e valoración propia da ensinanza relixiosa católica.

Unha escola coa misión de formar homes e mulleres conscientes, críticos, libres e creadores será eficaz na maduración da personalidade integral do alumno/a cando transmita valores e creacións culturais coa posibilidade de asimilalas, rexeitalas ou modificalas en orden a un proxecto da propia persoa.

A escola, desta maneira, compromete ao educando nunha apertura cara o fundamento e senso último da vida e polo tanto ao sentido da ciencia e da cultura mesma para a persoa e a humanidade.

Trátase de aclarar e responder as grandes preguntas que o alumno/a se formula a si mesmo/a e que asumirá como opción libre e persoal. É, por tanto, tamén finalidade da escola acompañar os alumnos/as mentras buscan e logran acadar a súa identidade persoal; algo que é difícil levar a bo remate sen atopar un sentido da vida e un significado último e global da súa existencia.

A finalidade da educación é contribuir a que o alumnado acade un desenvolvemento pleno e integral da súa personalidade. Non podería existir unha formación integral e unha educación completa e de calidade, se non se permitise o desenvolvemento de todas as dimensións do ser humano, unha das cales é a espiritual e relixiosa.

O deseño desta programación enmárcase nun modelo educativo de tipo constructivista, que entende a educación como un proceso que pon ás/os alumnas/os en condición de revisar, modificar e reconstruír as súas categorías e estruturas mentais, para reinterpretar e reconstruír significativamente a realidade.

Trataremos de ter presente a realidade do noso alumnado: Cunha formación sociocultural media-baixa. No eido relixioso as máis das veces teñen unha fe herdada, rutinaria e monótona nas prácticas relixiosas, que ó mellor lles serviu na infancia, pero que agora ou lles é indiferente ou empezan a cuestionar.

Pretendemos que, mediante a adquisición dunha serie de coñecementos, competencias, destrezas, valores e actitudes, o alumnado desenvolva a súa capacidade reflexivo-crítica, e sexan críticos, responsables e comprometidos coa realidade que os rodea.

A abordaxe dos contidos faise a través de actividades que susciten o interese dos alumnos/as, que promovan o diálogo e que buscan expoñer cuestións que fagan reflexionar sobre os grandes interrogantes vitais e sociais.

Dende a área de Relixión pretendemos facer un aporte á dimensión do SABER, pero sen esquecer e fortalecendo e potenciando sobre todo a dimensión do SER.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Comprender e asumir o proxecto vital persoal, recoñecendo as propias ideas e crenzas, contrastándoas coa antropoloxía cristiá e outras cosmovisións, para inserirse na vida adulta e no mundo profesional.	1-3			1-4	11-12-31-40-50		2-3	31

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX2 - Recoñecer e despregar o carácter relacional do ser humano, como fundamento dos deberes e liberdades, desenvolvendo actitudes cívicas e democráticas, contrastando o Evanxeo con outros humanismos e ideoloxías contemporáneas, para aprender a vivir con outros e contribuír á construción dunha sociedade inclusiva.	2-5	3	5	3	20-32	1-2-4	1	
OBX3 - Interpretar os desafíos democráticos, socioeconómicos e ecolóxicos, analizando as súas causas e consecuencias desde a moral social da Igrexa, discernindo as propostas sociopolíticas das relixións e os movementos sociais, para asumir a ecoloxía integral e a responsabilidade persoal e social no coidado da vida e do planeta.	1-5		3	1	20-32	3-4	1	31-42
OBX4 - Comprender e admirar o patrimonio cultural, interpretando o seu significado e expresións cos métodos de análises propias de cada disciplina, valorando criticamente as achegas do cristianismo no desenvolvemento dos pobos, para intervir con criterio propio no diálogo intercultural, a creación artística e na construción social do pensamento.	4	3	2-3			3		1-2-32-41-42
OBX5 - Valorar a dimensión espiritual como fonte de sentido e aprendizaxes vitais, a través da análise das experiencias persoais, do coñecemento das tradicións espirituais, e do diálogo interdisciplinar con outras visións da vida e do mundo, para descubrir as oportunidades persoais, sociais e culturais da experiencia espiritual como proposta de plenitude da vida persoal e comunitaria.	1				11-20-40	3	2	1-31-41
OBX6 - Coñecer o método propio da Teoloxía e as súas distintas especialidades analizando o seu lugar entre os saberes e disciplinas, establecendo un diálogo transdisciplinar coas outras ciencias, para afrontar criticamente os desafíos éticos e a transformación social.	2-3		4	1	31-40-50	1-4	3	1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Eu por dentro e por fora.	Todos os seres humanos experimentamos unha realidade interior que transcende os límites dos sentidos. Queremos analizar que é esa realidade interior. Esa realidade comunícanos co noso desexo de vivir en plenitude e móvenos cara unha procura común que se expresa de moitas maneiras.	15	5	X		
2	Son un fenómeno.	A relixión é un fenómeno universal na historia da humanidade. Queremos saber en que consiste, cales son os seus elementos máis importantes e cales son as dinámicas que se espertan nos crentes. O que nos permitirá analizar cal é a nosa posición ante esta realidade.	15	4	X		
3	Son libre.	Todo ser humano é libre e igual en valor e dignidade. Dereitos e deberes axudannos a mellorar a sociedade na que vivimos.	15	4	X		
4	Os meus afectos e valores e os dos demais.	Analizar e estudar a dimensión afectiva do ser humano, unha das experiencias máis intensas da vida persoal pero quizá unha das dimensións sobre as que menos comprensión temos, tanto de como funciona como de cal é o modo de educala e de asumila no proxecto de vida persoal.	15	4		X	
5	Os meus proxectos.	Todo ser humano ,aínda sin sabelo, busca o sentido da vida Analizaremos as respostas a esta procura para comprender a importancia dun proxecto de vida enmarcado nuns valores. E como o proxecto de vida se enriquece desde os valores cristiáns.O meu proxecto de vida .A vida é un camiño.	15	4		X	X
6	A paz persoal e social.	As situacións de violencia que nos afectan persoal e mundialmente, qué podemos facer, qué se fai desde as instancias políticas e relixiosas, e qué actitudes podemos adoptar para camiñar cara á paz.	15	4		X	X
7	ODS: Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.	A Terra é un planeta sobrecargado pola nosa actividade económica e social. Analizaremos a situación na que se atopa o planeta na actualidade e coñeceremos as propostas actuais para deter ese deterioro e as posibles actitudes e respostas que cada persoa pode ir adoptando para colaborar na súa protección.Os ODS definen ao mundo que aspiramos en canto á fame, pobreza,saúde, educación,traballo,etc.	10	4			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Eu por dentro e por fora.	5

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.9 - Identificar a dimensión espiritual da persoa e a diversidade do feito relixioso, valorándoas como unha realidade presente nas culturas que se expresan de diferentes formas nas sociedades plurais.	Recoñece a dimensión espiritual como fonte de sentido Recoñece a experiencia relixiosa como unha das capacidades propias da natureza humana. Coñece a propia tradición relixiosa e as tradicións e relixións da historia. Valora as oportunidades do relixioso como proposta de plenitude.	PE	25
CA1.7 - Valorar e admirar as diversas expresións históricas do patrimonio común da humanidade, analizando como o cristianismo se ha integrado na historia, con luces e sombras, impregnando a cultura.	Comprende as formas nas que as ideas e crenzas se expresan nas distintas culturas. Comprende as manifestacións artísticas. Valora cómo se xeran identidades culturais e sentidos de pertenza social e política a través da expresión das ideas e crenzas. Aprecia as civilizacións e o patrimonio cultural.		
CA1.8 - Participar activamente na creación cultural con sentido crítico, desenvolvendo sentimentos de pertenza á propia tradición e construíndo a diversidade cultural desde criterios humanizadores propios do Evanxeo.	Coñece o legado cultural. Analiza as achegas do cristianismo no desenvolvemento dos pobos. Comprende o patrimonio a través do diálogo entre a fe cristiá e a cultura, a historia, a arte e a literatura. Participa no diálogo intercultural con iniciativa persoal.	TI	75
CA1.10 - Valorar a experiencia cristiá manifestada en Xesucristo e en tantas testemuñas ao longo da historia, como resposta plena ás cuestións vitais e de sentido, en diálogo interdisciplinar con propostas filosóficas diversas.	Coñece a experiencia relixiosa cristiá polos relatos bíblicos Coñece as diversas relixións e os seus personaxes destacados. Comprende o diálogo do cristianismo coa filosofía e a ciencia Diferencia as oportunidades da experiencia relixiosa como proposta de plenitude		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos

- A vida como vocación persoal e profesional en diálogo co humanismo cristián.
- A experiencia do encontro con Deus ao longo da historia como fonte de desenvolvemento pleno do humano.
- Sentido artístico e creatividade no diálogo fe-cultura
- Achegas da experiencia relixiosa cristiá para unha vida con sentido en diálogo con outros paradigmas.
- Estratexias para o diálogo transdisciplinar e síntese persoal como aprendizaxe ao longo da vida
- Diálogo fe-razón e fe-cultura.
- Fenomenoloxía da experiencia relixiosa: elementos propios e diferenzas do cristianismo con outras tradicións filosóficas e relixiosas.
- O cristianismo e a súa expresión artística na música, a literatura e as artes.
- Habilidades para a análise e a contemplación de obras de arte sobre relatos bíblicos, historia da salvación e vida de Xesucristo.
- Experiencia espiritual e relixiosa en figuras históricas de distintas tradicións relixiosas e culturais.
- Recoñecemento crítico na contorna social e cultural de manifestacións da dimensión espiritual da persoa.
- Inserirse criticamente na sociedade.
- Actitudes de diálogo e colaboración con outras relixións e culturas que posibiliten unha convivencia pacífica e tolerante entre as distintas tradicións.
- Principais desafíos da humanidade e as súas implicacións éticas: valor da vida, xustiza, ecoloxía, transhumanismo e intelixencia artificial, etc.

UD	Título da UD	Duración
2	Son un fenómeno.	4

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.9 - Identificar a dimensión espiritual da persoa e a diversidade do feito relixioso, valorándoas como unha realidade presente nas culturas que se expresan de diferentes formas nas sociedades plurais.	Recoñece a dimensión espiritual como fonte de sentido Recoñece a experiencia relixiosa como unha das capacidades propias da natureza humana. Coñece a propia tradición relixiosa e as tradicións e relixións da historia. Valora as oportunidades do relixioso como proposta de plenitude.	PE	20

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Valorar, no desenvolvemento da identidade persoal, a pertenza a múltiples esferas sociais, promovendo compromisos de respecto á diversidade e inclusión en sociedades democráticas.	Coñece a natureza relixiosa e social do ser humano e a súa dignidade. Mostra actitudes cívicas e de cooperación na construción social da democracia. Recoñece a dimensión social da dignidade e os dereitos humanos. Valora a vida social coas súas necesidades económicas e políticas.		
CA1.4 - Distinguir os principios fundamentais da mensaxe social cristián, contrastándoos con outros humanismos e ideoloxías contemporáneas, aplicándoos a diferentes situacións sociais.	Distingue e contrasta os principios da mensaxe social cristián Valora a xestión da liberdade persoal e as relacións coas pertenzas nas que estamos integrados. Analiza as propostas morais do pensamento cristián Participa na resolución pacífica e positiva de conflitos		
CA1.7 - Valorar e admirar as diversas expresións históricas do patrimonio común da humanidade, analizando como o cristianismo se ha integrado na historia, con luces e sombras, impregnando a cultura.	Comprende as formas nas que as ideas e crenzas se expresan nas distintas culturas. Comprende as manifestacións artísticas. Valora como se xeran identidades culturais e sentidos de pertenza social e política a través da expresión das ideas e crenzas. Aprecia as civilizacións e o patrimonio cultural.	TI	80
CA1.10 - Valorar a experiencia cristiá manifestada en Xesucristo e en tantas testemuñas ao longo da historia, como resposta plena ás cuestións vitais e de sentido, en diálogo interdisciplinar con propostas filosóficas diversas.	Coñece a experiencia relixiosa cristiá polos relatos bíblicos Coñece as diversas relixións e os seus personaxes destacados. Comprende o diálogo do cristianismo coa filosofía e a ciencia Diferencia as oportunidades da experiencia relixiosa como proposta de plenitude		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A vida como vocación persoal e profesional en diálogo co humanismo cristián. - A experiencia do encontro con Deus ao longo da historia como fonte de desenvolvemento pleno do humano. - A concepción do ser humano noutras cosmovisións filosóficas e relixiosas, en diálogo coa teoloxía cristiá das relixións. - Achegas da experiencia relixiosa cristiá para unha vida con sentido en diálogo con outros paradigmas. - Estratexias para o diálogo transdisciplinar e síntese persoal como aprendizaxe ao longo da vida

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Diálogo fe-razón e fe-cultura. - Fenomenoloxía da experiencia relixiosa: elementos propios e diferenzas do cristianismo con outras tradicións filosóficas e relixiosas. - Experiencia espiritual e relixiosa en figuras históricas de distintas tradicións relixiosas e culturais. - Recoñecemento crítico na contorna social e cultural de manifestacións da dimensión espiritual da persoa. - Inserirse criticamente na sociedade. - Actitudes de diálogo e colaboración con outras relixións e culturas que posibiliten unha convivencia pacífica e tolerante entre as distintas tradicións.

UD	Título da UD	Duración
3	Son libre.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.9 - Identificar a dimensión espiritual da persoa e a diversidade do feito relixioso, valorándoas como unha realidade presente nas culturas que se expresan de diferentes formas nas sociedades plurais.	<p>Recoñece a dimensión espiritual como fonte de sentido.</p> <p>Recoñece a experiencia relixiosa como unha das capacidades propias da natureza humana.</p> <p>Coñece a propia tradición relixiosa e as tradicións e relixións da historia.</p> <p>Valora as oportunidades do relixioso como proposta de plenitude.</p>	PE	20
CA1.1 - Identificar e interpretar as ideas e crenzas que conforman a identidade persoal, contrastándoas con categorías fundamentais da antropoloxía cristiá (creación, imaxe de Deus, liberdade, pecado, finitude, etc.) e doutras cosmovisións.	<p>Identifica os elementos cruce do proxecto vital.</p> <p>Contrasta as ideas e crenzas coas categorías fundamentais da antropoloxía cristiá.</p> <p>Valora a riqueza e diversidade da vida humana.</p> <p>Identifica as propias ideas e crenzas en diálogo con outras cosmovisións en contextos de pluralidade</p>	TI	80
CA1.2 - Recoñecer os elementos esenciais dun proxecto vital en clave vocacional e profesional desde a autonomía, a liberdade e a responsabilidade social, cunha actitude sincera de procura da verdade, tendo en conta a proposta cristiá e os valores sociais.	<p>Recoñece os elementos dun proxecto persoal.</p> <p>Realiza un proxecto vital para unha cidadanía democrática, con liberdade e responsabilidade. Coñece as propostas da antropoloxía cristiá e o seu ensino social para un proxecto de vida persoal.</p> <p>Participa na construción dunha sociedade xusta e equitativa.</p>		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.10 - Valorar a experiencia cristiá manifestada en Xesucristo e en tantas testemuñas ao longo da historia, como resposta plena ás cuestións vitais e de sentido, en diálogo interdisciplinar con propostas filosóficas diversas.	Coñece a experiencia relixiosa cristiá polos relatos bíblicos. Coñece as diversas relixións e os seus personaxes destacados. Comprende o diálogo do cristianismo coa filosofía e a ciencia. Diferencia as oportunidades da experiencia relixiosa como proposta de plenitude		
CA1.11 - Recoñecer as características propias do saber teolóxico, en canto ao seu método, fontes e contido, identificando as semellanzas e diferenzas con outros saberes, en especial coa ciencia, e valorando as súas achegas éticas.	Comprende os contidos esenciais da mensaxe cristiá. Promove o diálogo intercultural e interrelixioso. Busca solucións para a transición ecolóxica, dixital e a transformación social. Coñece a proposta do Evanxeo para a construción da casa común e o coidado do planeta, a diversidade e a inclusión.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A vida como vocación persoal e profesional en diálogo co humanismo cristián. - Obxectivos vitais, desenvolvemento da vocación persoal e proxecto profesional. - A visión integral da persoa na súa dignidade e na súa liberdade segundo a antropoloxía cristiá. - A concepción do ser humano noutras cosmovisións filosóficas e relixiosas, en diálogo coa teoloxía cristiá das relixións. - Achegas da experiencia relixiosa cristiá para unha vida con sentido en diálogo con outros paradigmas. - Diálogo fe-razón e fe-cultura. - Inserirse criticamente na sociedade. - Valores sociais, pensamento crítico e proxecto persoal e profesional.

UD	Título da UD	Duración
4	Os meus afectos e valores e os dos demais.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.9 - Identificar a dimensión espiritual da persoa e a diversidade do feito relixioso, valorándoas como unha realidade presente nas culturas que se expresan de diferentes formas nas sociedades plurais.	Recoñece a dimensión espiritual como fonte de sentido Recoñece a experiencia relixiosa como unha das capacidades propias da natureza humana. Coñece a propia tradición relixiosa e as tradicións e relixións da historia. Valora as oportunidades do relixioso como proposta de plenitude.	PE	25
CA1.1 - Identificar e interpretar as ideas e crenzas que conforman a identidade persoal, contrastándoas con categorías fundamentais da antropoloxía cristiá (creación, imaxe de Deus, liberdade, pecado, finitud, etc.) e doutras cosmovisións.	Identifica os elementos crave do proxecto vital. Contrasta as ideas e crenzas coas categorías fundamentais da antropoloxía cristiá. Valora a riqueza e diversidade da vida humana. Identifica as propias ideas e crenzas en diálogo con outras cosmovisións en contextos de pluralidade	TI	75
CA1.2 - Recoñecer os elementos esenciais dun proxecto vital en clave vocacional e profesional desde a autonomía, a liberdade e a responsabilidade social, cunha actitude sincera de procura da verdade, tendo en conta a proposta cristiá e os valores sociais.	Recoñece os elementos dun proxecto persoal. Realiza un proxecto vital para unha cidadanía democrática, con liberdade e responsabilidade. Coñece as propostas da antropoloxía cristiá e o seu ensino social para un proxecto de vida persoal. Participa na construción dunha sociedade xusta e equitativa.		
CA1.10 - Valorar a experiencia cristiá manifestada en Xesucristo e en tantas testemuñas ao longo da historia, como resposta plena ás cuestións vitais e de sentido, en diálogo interdisciplinar con propostas filosóficas diversas.	Coñece a experiencia relixiosa cristiá polos relatos bíblicos Coñece as diversas relixións e os seus personaxes destacados. Comprende o diálogo do cristianismo coa filosofía e a ciencia. Diferencia as oportunidades da experiencia relixiosa como proposta de plenitude.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A vida como vocación persoal e profesional en diálogo co humanismo cristián. - Obxectivos vitais, desenvolvemento da vocación persoal e proxecto profesional. - A visión integral da persoa na súa dignidade e na súa liberdade segundo a antropoloxía cristiá. - A concepción do ser humano noutras cosmovisións filosóficas e relixiosas, en diálogo coa teoloxía cristiá das relixións. - Proxectos persoais e profesionais, na vida eclesial e social, desenvolto en clave vocacional.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Achegas da experiencia relixiosa cristiá para unha vida con sentido en diálogo con outros paradigmas. - Diálogo fe-razón e fe-cultura. - Fenomenoloxía da experiencia relixiosa: elementos propios e diferenzas do cristianismo con outras tradicións filosóficas e relixiosas. - Recoñecemento crítico na contorna social e cultural de manifestacións da dimensión espiritual da persoa. - Inserirse criticamente na sociedade. - Valores sociais, pensamento crítico e proxecto persoal e profesional.

UD	Título da UD	Duración
5	Os meus proxectos.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar e interpretar as ideas e crenzas que conforman a identidade persoal, contrastándooas con categorías fundamentais da antropoloxía cristiá (creación, imaxe de Deus, liberdade, pecado, finitude, etc.) e doutras cosmovisións.	Identifica os elementos crave do proxecto vital. Contrasta as ideas e crenzas coas categorías fundamentais da antropoloxía cristiá. Valora a riqueza e diversidade da vida humana. Identifica as propias ideas e crenzas en diálogo con outras cosmovisións en contextos de pluralidade	PE	20
CA1.2 - Recoñecer os elementos esenciais dun proxecto vital en clave vocacional e profesional desde a autonomía, a liberdade e a responsabilidade social, cunha actitude sincera de procura da verdade, tendo en conta a proposta cristiá e os valores sociais.	Recoñece os elementos dun proxecto persoal. Realiza un proxecto vital para unha cidadanía democrática, con liberdade e responsabilidade. Coñece as propostas da antropoloxía cristiá e o seu ensino social para un proxecto de vida persoal. Participa na construción dunha sociedade xusta e equitativa.	TI	80
CA1.6 - Diseñar proxectos persoais e comunitarios que promovan a plenitude humana e a transformación social, cultivando a responsabilidade individual, a xustiza social e a ecoloxía integral.	Asume os valores da cidadanía democrática e da ecoloxía integral. Desenvolve un compromiso persoal e social de denuncia pobreza e inxustiza. Elabora propostas sociopolíticas para incluír na casa común aos máis desfavorecidos. Contempla a experiencia relixiosa como motivación dos proxectos vitais.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.8 - Participar activamente na creación cultural con sentido crítico, desenvolvendo sentimentos de pertenza á propia tradición e construíndo a diversidade cultural desde criterios humanizadores propios do Evanxeo.	Coñece o legado cultural. Analiza as achegas do cristianismo no desenvolvemento dos pobos. Comprende o patrimonio a través do diálogo entre a fe cristiá e a cultura, a historia, a arte e a literatura. Participa no diálogo intercultural con iniciativa persoal.		
CA1.12 - Discernir os desafíos da civilización actual, establecendo as contribucións que tanto a ciencia como a teoloxía poden realizar transformación social, desde unha mutua colaboración.	Realiza un achegamento ás crenzas e valores propios da fe cristiá. Establece un diálogo entre a fe e a razón, as ciencias e as culturas. Promove o diálogo intercultural e interrelixioso para a superación de fundamentalismos Reflexiona sobre a vida plena en contextos plurais.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A vida como vocación persoal e profesional en diálogo co humanismo cristián. - Obxectivos vitais, desenvolvemento da vocación persoal e proxecto profesional. - A visión integral da persoa na súa dignidade e na súa liberdade segundo a antropoloxía cristiá. - A concepción do ser humano noutras cosmovisións filosóficas e relixiosas, en diálogo coa teoloxía cristiá das relixións. - Proxectos persoais e profesionais, na vida eclesial e social, desenvolto en clave vocacional. - Achegas da experiencia relixiosa cristiá para unha vida con sentido en diálogo con outros paradigmas. - Diálogo fe-razón e fe-cultura. - As manifestacións sociais e culturais como expresión dos valores e crenzas da identidade dos pobos. - Recoñecemento crítico na contorna social e cultural de manifestacións da dimensión espiritual da persoa.

UD	Título da UD	Duración
6	A paz persoal e social.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Describir os retos políticos e económicos en contornas locais e globais, analizando as súas causas e propoñendo posibles solucións á luz da proposta moral do Reino de Deus e doutras cosmovisións.	Describe os retos políticos e económicos. Comprende a superación da inxustiza e a violencia. Identifica a proposta do Evanxeo para a construción da casa común, a cultura do encontro, o coidado do planeta, a diversidade e a inclusión de todos. Analiza os desafíos democráticos e socioeconómicos.	PE	25
CA1.2 - Recoñecer os elementos esenciais dun proxecto vital en clave vocacional e profesional desde a autonomía, a liberdade e a responsabilidade social, cunha actitude sincera de procura da verdade, tendo en conta a proposta cristiá e os valores sociais.	Recoñece os elementos dun proxecto persoal. Realiza un proxecto vital para unha cidadanía democrática, con liberdade e responsabilidade. Coñece as propostas da antropoloxía cristiá e o seu ensino social para un proxecto de vida persoal. Participa na construción dunha sociedade xusta e equitativa.		
CA1.3 - Valorar, no desenvolvemento da identidade persoal, a pertenza a múltiples esferas sociais, promovendo compromisos de respecto á diversidade e inclusión en sociedades democráticas.	Coñece a natureza relixiosa e social do ser humano e a súa dignidade. Mostra actitudes cívicas e de cooperación na construción social da democracia. Recoñece a dimensión social da dignidade e os dereitos humanos.	TI	75
CA1.10 - Valorar a experiencia cristiá manifestada en Xesucristo e en tantas testemuñas ao longo da historia, como resposta plena ás cuestións vitais e de sentido, en diálogo interdisciplinar con propostas filosóficas diversas.	Coñece a experiencia relixiosa cristiá polos relatos bíblicos. Coñece as diversas relixións e os seus personaxes destacados. Comprende o diálogo do cristianismo coa filosofía e a ciencia. Diferencia as oportunidades da experiencia relixiosa como proposta de plenitude.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A vida como vocación persoal e profesional en diálogo co humanismo cristián. - Habilidades e destrezas para descubrir, analizar e valorar criticamente as diferentes pertenzas como medio de enriquecemento persoal. - A visión integral da persoa na súa dignidade e na súa liberdade segundo a antropoloxía cristiá. - A vida en sociedade, condición necesaria do desenvolvemento vital da persoa. - Diálogo fe-razón e fe-cultura. - O anuncio do Reino de Deus e as súas implicacións persoais, sociopolíticas e escatolóxicas. - Humanismo cristián: Xesucristo, salvación e modelo de humanidade plena.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Inserirse criticamente na sociedade. - Valores sociais, pensamento crítico e proxecto persoal e profesional. - Principios fundamentais da doutrina social da Igrexa (DSI). - Estratexias para a análise dos principais problemas sociais, políticos, económicos e ecolóxicos do mundo actual, á luz da doutrina social da Igrexa e doutros humanismos. - Proxectos sociais e de promoción humana da Igrexa, na historia e no presente, e a súa achega á inclusión social e ao ben común.

UD	Título da UD	Duración
7	ODS: Obxectivos de Desarrollo Sostible.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Describir os retos políticos e económicos en contornas locais e globais, analizando as súas causas e proponendo posibles solucións á luz da proposta moral do Reino de Deus e doutras cosmovisións.	Describe os retos políticos e económicos. Comprende a superación da inxustiza e a violencia. Identifica a proposta do Evanxeo para a construción da casa común, a cultura do encontro, o coidado do planeta, a diversidade e a inclusión de todos. Analiza os desafíos democráticos e socioeconómicos.	PE	15
CA1.2 - Recoñecer os elementos esenciais dun proxecto vital en clave vocacional e profesional desde a autonomía, a liberdade e a responsabilidade social, cunha actitude sincera de procura da verdade, tendo en conta a proposta cristiá e os valores sociais.	Recoñece os elementos dun proxecto persoal. Realiza un proxecto vital para unha cidadanía democrática, con liberdade e responsabilidade. Coñece as propostas da antropoloxía cristiá e o seu ensino social para un proxecto de vida persoal. Participa na construción dunha sociedade xusta e equitativa.		
CA1.3 - Valorar, no desenvolvemento da identidade persoal, a pertenza a múltiples esferas sociais, promovendo compromisos de respecto á diversidade e inclusión en sociedades democráticas.	Coñece a natureza relixiosa e social do ser humano e a súa dignidade. Mostra actitudes cívicas e de cooperación na construción social da democracia. Recoñece a dimensión social da dignidade e os dereitos humanos.	TI	85

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Distinguir os principios fundamentais da mensaxe social cristián, contrastándooos con outros humanismos e ideoloxías contemporáneas, aplicándooos a diferentes situacións sociais.	Distingue e contrasta os principios da mensaxe social cristián. Valora a xestión da liberdade persoal e as relacións coas pertenzas nas que estamos integrados. Analiza as propostas morais do pensamento cristián. Participa na resolución pacífica e positiva de conflitos.		
CA1.6 - Diseñar proxectos persoais e comunitarios que promovan a plenitude humana e a transformación social, cultivando a responsabilidade individual, a xustiza social e a ecoloxía integral.	Asume os valores da cidadanía democrática e da ecoloxía integral. Desenvolve un compromiso persoal e social de denuncia pobreza e inxustiza. Elabora propostas sociopolíticas para incluír na casa común aos máis desfavorecidos. Contempla a experiencia relixiosa como motivación dos proxectos vitais.		
CA1.11 - Recoñecer as características propias do saber teolóxico, en canto ao seu método, fontes e contido, identificando as semellanzas e diferenzas con outros saberes, en especial coa ciencia, e valorando as súas achegas éticas.	Comprende os contidos esenciais da mensaxe cristiá. Promove o diálogo intercultural e interrelixioso. Busca solucións para a transición ecolóxica, dixital e a transformación social. Coñece a proposta do Evanxeo para a construción da casa común e o coidado do planeta, a diversidade e a inclusión.		
CA1.12 - Discernir os desafíos da civilización actual, establecendo as contribucións que tanto a ciencia como a teoloxía poden realizar transformación social, desde unha mutua colaboración.	Realiza un achegamento ás crenzas e valores propios da fe cristiá. Establece un diálogo entre a fe e a razón, as ciencias e as culturas. Promove o diálogo intercultural e interrelixio para a superación de fundamentalismos. Reflexiona sobre a vida plena en contextos plurais.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A vida como vocación persoal e profesional en diálogo co humanismo cristián. - Habilidades e destrezas para descubrir, analizar e valorar criticamente as diferentes pertenzas como medio de enriquecemento persoal. - A visión integral da persoa na súa dignidade e na súa liberdade segundo a antropoloxía cristiá. - A vida en sociedade, condición necesaria do desenvolvemento vital da persoa. - Diálogo fe-razón e fe-cultura.

Contidos

- Síntese da Historia da Salvación en clave relacional e trinitaria.
- O anuncio do Reino de Deus e as súas implicacións persoais, sociopolíticas e escatolóxicas.
- Método teolóxico e método científico: contidos e enfoques propios de cada disciplina.
- Relaciones ciencia e fe ao longo da historia e na actualidade.
- Diálogo fe-razón na historia da ciencia, a filosofía e a teoloxía.
- Inserirse criticamente na sociedade.
- Principios fundamentais da doutrina social da Igrexa (DSI).
- Estratexias para a análise dos principais problemas sociais, políticos, económicos e ecolóxicos do mundo actual, á luz da doutrina social da Igrexa e doutros humanismos.
- As relacións da Igrexa coa organización política e democrática, nos niveis locais, estatais e globais, na súa dimensión histórica e actual.
- Coñecemento e valoración das diferentes iniciativas mundiais que buscan lanzar proxectos de futuro sostible, en especial os obxectivos de desenvolvemento sostible (ODS).
- Proxectos sociais e de promoción humana da Igrexa, na historia e no presente, e a súa achega á inclusión social e ao ben común.
- Principais desafíos da humanidade e as súas implicacións éticas: valor da vida, xustiza, ecoloxía, transhumanismo e intelixencia artificial, etc.

4.1. Concrecións metodolóxicas

A adquisición e o desenvolvemento das competencias crave do Perfil de saída do alumnado ao termo do ensino básico, que se concretan nas competencias específicas de cada materia ou ámbito da etapa, veranse favorecidos por metodoloxías didácticas que recoñezan ao alumnado como axente da súa propia aprendizaxe. Para iso é imprescindible a implementación de propostas pedagóxicas que, partindo dos centros de interese do alumnado, lle permita construír o coñecemento con autonomía e creatividade desde as súas propias aprendizaxes e experiencias. As situacións de aprendizaxe representan una ferramenta eficaz para integrar os elementos curriculares das distintas materias ou ámbitos mediante tarefas e actividades significativas e relevantes para resolver problemas de maneira creativa e cooperativa, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión crítica e a responsabilidade.

Para que a adquisición das competencias sexa efectiva, ditas situacións deben estar ben contextualizadas e ser respectuosas coas experiencias do alumnado e as súas diferentes formas de comprender a realidade. Así mesmo, deben estar compostas por tarefas complexas cuxa resolución leve a construción de novas aprendizaxes. Con estas situacións búscase ofrecer ao alumnado a oportunidade de conectar e aplicar o aprendido en contextos próximos á vida real. Así expostas, as situacións constitúen un compoñente que, aliñado cos principios do Deseño universal para a aprendizaxe, permite aprender a aprender e sentar as bases para a aprendizaxe ao longo da vida, fomentando procesos pedagóxicos flexibles e accesibles que se axusten ás necesidades, as características e os diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado.

O deseño destas situacións debe supor a transferencia das aprendizaxes adquiridas por parte do alumnado, posibilitando a articulación coherente e eficaz dos distintos coñecementos, destrezas e actitudes propios desta etapa. As situacións deben partir da formulación duns obxectivos claros e precisos que integren diversos saberes básicos. Ademais, deben propor tarefas ou actividades que favorezan diferentes tipos de agrupamentos, desde o traballo individual ao traballo en grupos, permitindo que o alumnado asuma responsabilidades persoais e actúe de forma cooperativa na resolución creativa do reto exposto. A súa posta en práctica debe implicar a produción e a interacción verbal e incluír o uso de recursos auténticos en distintos soportes e formatos, tanto analóxicos como dixitais. As situacións de aprendizaxe deben fomentar aspectos relacionados co interese común, a sustentabilidade ou a convivencia democrática, esenciais para que o alumnado sexa capaz de responder con eficacia aos retos do século XXI.

As formulacións metodolóxicas desta materia fundaméntanse, globalmente, na atención personalizada ao alumnado,

na diversidade de actividades, estratexias, recursos e outros métodos didácticos; no coidado do desenvolvemento emocional e cognitivo do alumnado respectando o seu ritmo evolutivo; na aprendizaxe individualizada e cooperativa; na relación das aprendizaxes coa contorna, nun enfoque competencial orientado á acción, o emprendemento e a aplicación dos saberes.

Será necesario ter en conta as condicións persoais, sociais e culturais de todo o alumnado para detectar necesidades específicas e propor accións de reforzo ou ampliación, flexibilizando os procesos e garantindo a inclusión de todo o alumnado. A avaliación compréndese como parte deste proceso de ensino e aprendizaxe. A materia de Relixión Católica confire una insubstituíble responsabilidade á figura do docente cuxa intervención é esencial na xestión do proceso de ensino, tanto na súa programación como no seu desenvolvemento e avaliación.

A didáctica da materia de Relixión Católica exposta en termos dun currículo competencial haberá de promover o protagonismo do alumnado no seu propio proceso de aprendizaxe. Algúns dos pasos a seguir nas secuencias de aprendizaxe son:

- Partir da experiencia concreta do alumnado, e da súa realidade persoal, familiar, social e cultural;
- Identificar e formular con pensamento crítico os interrogantes e cuestións que suscitan estas situacións;
- Buscar, analizar e contrastar as experiencias e interrogantes, con fontes bíblicas, o Maxisterio eclesial, o patrimonio artístico, e outras referencias do diálogo fe-cultura;
- Elaborar respostas persoais e sociais desde a liberdade individual con pleno respecto ás ideas dos demais, contrastadas cos principios do ensino social da Igrexa;
- Dialogar con outras cosmovisións e relixións, para a construción da vida en sociedades plurais e democráticas baseadas no ben común;
- Comunicar con asertividade e empatía as ideas e crenzas propias utilizando con creatividade diversas linguaxes;
- Aplicar este proceso formativo na construción da identidade persoal e do proxecto vital como preparación para a aprendizaxe para toda a vida, e na transformación social.

A diversidade de metodoloxías activas que se poden aplicar haberán de ter en conta os pasos deste itinerario pedagóxico e as competencias específicas, os criterios de avaliación e os saberes básicos, é dicir, as aprendizaxes esenciais desta materia.

As orientacións metodolóxicas de cara ás avaliación programadas, harmonizarán de forma coherente estas aprendizaxes que se propoñen na materia de Relixión Católica, as necesidades propias do alumnado, e os obxectivos de etapa e o perfil de saída.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Recursos persoais :Formado por todos os profesionais do centro educativo, como son o profesorado titor, persoal especialista en AL e PT, departamento de orientación, mestres especialistas etc. Ademais, hai que destacar os recursos persoais externos nos cales nos podemos apoiar, como son as familias e todas aquelas organizacións institucionais que nos axuden no noso labor como docentes.
Recursos materiais:Libro de texto. Entre os materiais pódense destacar: material funxible (cadernos, lapis, folios, cartolinas...), plastilina e outras pastas para modelar, maquetas, dicionarios, láminas de apoio visual, libros de consulta.
Recursos tecnolóxicos:Ordeadores, robots educativos, encerados dixitais, proxectores, tabletas...
Recursos dixitais:Plataformas. Aula virtual, enciclopedias online, app para xerar mapas mentais, vídeos educativos, libros dixitais, actividades con realidade aumentada, kahoot ou plickers para realizar actividades de repaso e avaliación, entre outros. Estes recursos poden ser de utilidade para facilitar a adquisición de contidos e reforzar a aprendizaxe.
Recursos espaciais:A propia aula ordinaria, a biblioteca do centro, o patio de recreo, laboratorio de centro, aula de convivencia (para resolver aqueles conflitos que poidan xurdir), aula de Polos Creativos, así como os diversos espazos do contorno.

No centro dispoñemos de aula de informática e de algún ordenador portátil e outros na biblioteca. O alumnado pode facer uso deles para buscar a información complementaria necesaria e ser así o axente que vai construindo a súa propia aprendizaxe.

Así mesmo usaremos o material que hai na Biblioteca relacionado coa nosa materia (Documentos de DSI, sobre as diferentes relixións, en trono ás manifestacións scoio/relixiosas da contorna, ...)

Non temos libro de texto. A profesora elabora e aporta ao alumnado o material sobre o que se traballará cada bloque temático, cada un /unha según o seu xeito: guións, fichas, con indicacións de traballo, para que él/a mesmo/a vaia construíndo a súa propia aprendizaxe, elaborando o seu propio libro de texto. Deste xeito ao fin do curso atoparase co seu propio libro composto por todo o que fomos traballando ao longo do curso e que foron recollendo no su ficheiro.

Para o desenvolvemento da nosa labor docente, neste departamento, contamos coa axuda para as nosas clases do seguinte material e recursos:

- 1-Cada alumno/a disporá dun ficheiro ou carpeta persoal no que se irán recollendo os seus traballos e os recursos didácticos utilizados e que deixarán na aula para evitar pesos nas mochilas e para que o teñan sempre á súa disposición ao evitar olvidos.
- 2-O material didáctico que seguiremos ó longo deste curso será o da Editorial SM-PPC, que consideramos positivo e práctico para o noso alumnado, aínda que non se lles esixe compralo.
- 3-O material convencional das aulas
- 4-Os aportados polo Centro: vídeo, CD, ordenador, canón...
- 5-A Biblia.
- 6-Varios Atlas das Relixións.
- 7-Mapas.
- 8-Textos do Concilio Vaticano II.
- 9-Documentos da Igrexa Católica (Encíclicas, Concilio Vaticano II, etc.)
- 10-Bibliografía complementaria
- 11-Revistas, diarios, información de diferentes publicacións e ONGS .
- 12-Comentarios de texto
- 13-Papeis, cartulinas e outros materiais para a exposición de traballos en paneis, murais.
- 14-Diversos recursos lúdico-relixiosos tanto en papel como na Rede.
- 15-Cancións e actividades musicais.
- 16-Xogos e dinámicas grupais.
- 17-Presentacións en Power-Point, e noutros recursos on-line.
- 18-Libros e exercicios sobre valores.
- 19-Aula virtual e web do propio Centro.
- 20-Materiais persoais dos integrantes do departamento.
- 21-Materiais e actividades que se ofertan na Aula de Polos Creativos.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Ao tratarse dunha materia de oferta obrigatoria para o centro educativo pero de libre elección para o alumnado, este pode acceder á materia mesmo sen tela cursado con anterioridade polo que non é preciso que acredite coñecementos previos.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7
Peso UD/ Tipo Ins.	15	15	15	15	15	15	10
Proba escrita	25	20	20	25	20	25	15
Táboa de indicadores	75	80	80	75	80	75	85

Unidade didáctica	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	100
Proba escrita	22
Táboa de indicadores	78

Criterios de cualificación:

1. Observación sistemática. Observación da actitude, interese e participación manifestados polo alumnado ante as tarefas plantexadas na aula. Observación do respecto aos compañeiros/as, ao profesor e aos materiais propios e alleos.
2. Traballo individual. Producións do alumnado na aula e fóra dela, recollidas nun caderno de clase e/ou nun blog. Presentación en soporte papel ou informático (correo electrónico....)
3. Traballo en grupo. Realización e exposición de actividades en grupo.
4. Probas orais. Valoración da implicación e participación nos temas desenvolvidos na aula: Creatividade e investigación persoal, respecto no diálogo, nas quendas de palabra e na opinión dos demais
5. Probas escritas. Probas tipo test e cuestionarios de autoavaliación (Verdadeiro / falso, encher espazos en branco, aparellar, selección múltiple,...).

A cualificación de cada avaliación será como segue:

-78% Corresponderá as táboas de indicadores:

50% Traballo individual. Traballo diario na aula e fóra dela (caderno, traballos, ...)

20% Traballos en grupo.

30% Participación na aula, actitude ante a aprendizaxe e implicación na materia, comportamento, respecto, asistencia...

- 22% da nota media das probas escritas

O aprobado será a partir del 5, e refrectirase no boletín cun número enteiro.

Criterios de recuperación:

Dado que o proceso de avaliación do alumnado é continuo, as dificultades serán detectadas con rapidez e así se facilitará que o alumnado se poña ao día co traballo non realizado ou cos saberes non adquiridos.

A avaliación será continúa, polo tanto cada avaliación parcial non superada, quedará superada se aproba a seguinte.

No caso de rematar as avaliacións ordinarias coa materia suspensa, e que a media das tres avaliacións non acadase a nota de 5 despois do redondeo, programarase traballo de recuperación encamiñado a que o alumnado suspenso supere, nun tempo breve, as dificultades e poida aprobar o curso. O traballo corresponderá á parte non acadada e reflectirase na nova nota de avaliación que, á súa vez, fará media para a nota da avaliación ordinaria.

O aprobado de será a partir del 5, e refrectirase no boletín cun número enteiro.

6. Medidas de atención á diversidade

No ensino da Relixión temos o convencemento de que cada persoa é única e irrepetible , polo que a atención á diversidade está sempre presente.

Habitualmente ocorre que algúns alumnos/as teñen necesidades educativas especiais asociadas a algún tipo de discapacidade física, mental ou sensorial, outros necesitan axudas técnicas ,e outros con sobredotación están máis adiantados nas súas calidades requirindo ensinanzas alternativas para satisfacer as súas posibilidades en toda plenitude.

En todo caso seguiranse as directrices que marque o Plan de Atención á Diversidade do Centro. A metodoloxía da materia de Relixión Católica terá en conta os principios do Deseño Universal para a Aprendizaxe para programar propostas didácticas compostas por prácticas de aprendizaxe, ensino e avaliación que contribúan a enriquecer o proceso de desenvolvemento integral do alumnado, promovendo o seu progreso no recoñecemento da tradición relixiosa e cultural da contorna familiar e social, na adquisición de actitudes, valores e crenzas necesarios para a súa vida persoal e en sociedade, no crecemento interior e proxecto vital, así como na expresión das súas propias emocións e experiencias de forma respectuosa e empática xerando contornas inclusivos e interculturais. Foméntanse así procesos pedagóxicos accesibles para todos pola diversidade de estratexias e recursos, de espazos e tempos, que se utilizan na aula e pola adaptación do currículo ás necesidades dos diferentes ritmos de aprendizaxe.

No deseño das actividades desta materia terase en conta a flexibilidade do currículo, os contextos de ensino inclusivos, e a utilización de recursos accesibles. A adecuada resposta educativa a todos os alumnos concíbese a partir do principio de inclusión, entendendo que unicamente dese modo garántese o desenvolvemento de todos, favorécese a equidade e contribúese a unha maior cohesión social.

A atención á diversidade é una necesidade que abarca a todas as etapas educativas e a todo o alumnado. É dicir, trátase de contemplar a diversidade dos alumnos e alumnas como principio e non como unha medida que corresponde ás necesidades duns poucos.

Nos materiais do curso inclúese propostas de atención á diversidade para todos os contidos.

En cumprimento do artigo 52 da orde 8 de setembro 2021 de atención á diversidade, Elaborarase un plan específico personalizado para os alumnos que deban permanecer un ano máis no mesmo curso que incida nas dificultades detectadas no curso anterior.

Evidentemente traballaremos parellos co diagnóstico psicolóxico e pedagóxico en estreita relación co Departamento de Orientación do Centro e en sintonía cos profesores/as compañeiros/as de Pedagogía Terapéutica.

A diversidade derivada do alumnado atenderase a través dunha metodoloxía plural para que cada alumno aprenda dacordo coa súa situación persoal.

Na programación tense en conta unha serie de aspectos que permiten individualizar o máis posible o proceso de ensino-aprendizaxe.

Para iso adóptanse as seguintes medidas para ser fieis á singularidade de cada alumno e alumna ,tratando de:

- 1-Distinguir entre contidos prioritarios, complementarios e de ampliación elixíndose en cada caso o máis apropiado.
- 2-Escoller en cada caso o máis apropiado propoñendo variedade de actividades para un mesmo contido: non todos os alumnos realizarán as mesmas actividades. Diferenciamos contidos prioritarios dos outros complementarios e de ampliación.
- 3-Graduar as diversas aproximacións que poden darse a un mesmo criterio de avaliación.
- 4-Utilizar metodoloxías diversas, empregando materiais didácticos variados e graduados en función da súa dificultade.
- 5-Favorecer equipos na clase que posibiliten a interacción: agrupamentos flexibles e ritmos distintos. Os grupos de traballo non estarán sempre formados por os mesmos alumnos senón que estarán en función da tarefa a realizar.
- 6-Para alumnos/as máis motivados/as faranse actividades de ampliación que lles axuden a desenvolver as súas capacidades.
- 7-Para alumnos con dificultades no proceso normal de aprendizaxe ofreceranse actividades sinxelas, breves e de reforzo coa intención de prestarlles todo o apoio que precisen.

Procuraremos ter en conta a individualidade do alumnado, adaptando estratexias, recursos, espazos e tempos

empregados na aula, atendendo aos diferentes ritmos de aprendizaxe
No deseño das actividades desta materia terase en conta a flexibilidade do currículo, os contextos de ensino inclusivos, e a utilización de recursos accesibles.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7
ET.1 - Comprensión lectora	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Emprendemento social e empresarial	X	X	X	X	X	X	X
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Educación emocional e en valores	X	X	X	X	X	X	X
ET.8 - Igualdade de xénero	X	X	X	X	X	X	X
ET.9 - Creatividade	X	X	X	X	X	X	X
ET.10 - Formación estética	X	X	X	X	X	X	X
ET.11 - Educación para a saúde	X	X	X	X	X	X	X
ET.12 - Educación para a sostibilidade e o consumo responsable	X	X	X	X	X	X	X
ET.13 - Respecto mutuo e cooperación entre iguais	X	X	X	X	X	X	X

Observacións:

Ao traballar os mesmos descritores operativos que as demais materias, a materia de Relixión pode integrarse como una materia nos proxectos de interdisciplinariedade e o traballo por ámbitos. Nos propios saberes recóllese a relación de con outras disciplinas.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Saídas culturais	Visita a centros de culto, centros de voluntariado, un museo, exposicións...	X	X	

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Saídas á contorna	Nas que coñeceremos o patrimonio natural, social e cultural máis próximo.	X	X	X
Charlas formativas	Asociacións, profesionais de distintos ámbitos laborais, ou outras institucións.	X	X	X
Obradoiros	Xestión de emocións, prácticas sostibles, obradoiros de igualdade e cooperación.	X	X	X
Conmemoracións	Recollidas no calendario escolar, como poden ser: festas do calendario litúrxico católico (especialmente Advento, Nadal, Coresma, Semana Santa e Pascua), festas propias do centro , Día Internacional da Paz, semanas culturais?	X	X	X

Observacións:

Mediante a realización de actividades complementarias e extraescolares preténdese conseguir os seguintes obxectivos:

- Ampliar o horizonte cultural do alumnado.
- Adquirir uns valores e actitudes que, como a tolerancia e o respecto, son fundamentais na convivencia. Fomentar a autonomía.
- Coñecer e familiarizarse con acontecementos culturais que habitualmente non se ofrecen nos medios de comunicación de masas.
- Conseguir mellorar as súas competencias básicas en contextos distintos. Complementar o currículo das diferentes áreas.
- Fomentar as inqedanzas culturais no alumnado e contribuír ao seu desenvolvemento mediante actividades lúdicas.
- Favorecer o desenvolvemento de temas transversais.
- Desenvolver no alumnado valores de liberdade, responsabilidade, solidariedade e espírito crítico, fomentando as súas habilidades sociais.

Posibles visitas:

- Visita a edificios relixiosos da cidade de Pontevedra, para aplicar os coñecementos que os alumnos/as adquiriron sobre simboloxía relixiosa no eido da arte sacra..
 - Visita a cidade de Compostela , para coñecer máis de cerca o mundo da peregrinaxe (principais portas de entrada dos peregrinos á cidade, costumes dos romeiros, puntos de acollida e asilo ...), facendo un percorrido guiado polo interior e os tellados da Catedral,visitando tamén o Museo das peregrinacións e o de Terra Santa.
 - Visita ó Museo de Pontevedra para que os alumnos/as poidan aplicar "in situ" os coñecementos adquiridos sobre os obxectos de culto,pintura e escultura de carácter relixioso.
 - A participación en Talleres de Comercio Xusto na Tenda de Productos de Comercio Xusto de Pontevedra. Desde o Departamento non se descartan outras posibles saídas ou participacions noutros programas que xurdan o longo do curso e redunden nun beneficio para os nosos alumnos/as ou a colaboración , participación , implicación persoal e total dispoñibilidade nas actividades propostas polo Centro.
- A Xefatura de Estudos, como responsable da observancia da disciplina no Centro, poderá excluír das actividades complementarias ou extraescolares ao alumnado que incumpra de forma grave as normas de convivencia do centro ou teña reiteración de faltas leves.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico

Idoneidade das actividades propostas para acadar as aprendizaxes
Eficacia dos procedementos e instrumentos de avaliación
Facilitación do proceso de visualización, revisión e integración dos erros cometidos
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Incorporación das novas tecnoloxías ao proceso de ensino-aprendizaxe
Ofrecemento ao alumnado de forma rápida dos resultados das probas
Medidas de atención á diversidade
Adecuación do nivel de dificultade ás características do alumnado
Facilitación a cada alumna e alumno da axuda individualizada precisa
Atención adecuada á diversidade so alumnado
Clima de traballo na aula
Combinación do traballo individual e en equipo de xeito eficiente
Participación activa de todo o alumnado
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Información do proceso de ensino-aprendizaxe ao alumnado, persoa titora e familia
Implicación do profesorado nas funcións de tutoría e orientación
Comunicación apropiada coa familia por parte do profesorado

Descrición:

- Cumprimento da programación. Variacións/modificacións introducidas na mesma ó longo do curso.
- Resultados da avaliación. Promoción do alumnado.
- Avaliación da práctica docente mediante unha enquisa entregada ó alumnado.
- Rúbricas para avaliar á docencia ,a calidade dos apuntes entregados , os materiais complementarios utilizados e a organización dos eventos organizados tanto dentro , coma fora do centro.

I-Indicadores de logro:

1-Modelo para o profesor (aspectos a avaliar, a destacar, a mellorar en cousas como a temporalización, desenvolvemento dos obxectivos didácticos,manexodos contidos de cada unidade,desempeño de competencias, realización de tarefas, estratexias metodolóxicas seleccionadas, recursos utilizados,claridade nos criterios de avaliación,uso das diversas ferramentasde avaliación, evidencias dos estándares de aprendizaxe, atención á diversidade, e interdisciplinariade...).

2-Modelo para o alumnado:autoevaluación de diversos aspectos do seu aprendizaxe (fago, entrego,participo,, pregunto,pido axuda,asisto,son puntual,,xustifico retrasos,,son respetuoso/a, asumo responsabilidades,actitude positiva cara o estudo,o que aprendo aplicoo e relaciono con outras materias...)

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Realizarase o seguemento a través da aplicación Proens, completando os datos que aparecen na aplicación. Como o departamento é unipersoal e non teño que coordinarme con outros profesores, farase ao remate de cada UD completando os datos que aparecen na aplicación. Os datos recollidos durante o seguemento permitirán tomar decisións cara á programación do seguinte curso académico ,(confirmandoa ou modificandoa).

9. Outros apartados